EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2018
COM(2018) 421 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2018

a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2018

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Portugalska na rok 2018

a stanovisko Rady k programu stability Portugalska z roku 2018

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2018. Náležitě zohlednila evropský pilíř sociálních práv, který byl vyhlášen Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Priority této roční analýzy růstu potvrdila dne 22. března 2018 Evropská rada. Dne 22. listopadu 2017 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 rovněž zprávu mechanismu varování, ve které je Portugalsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které bylo potvrzeno na zasedání Evropské rady

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2018) 421 final.
[4] P8_TA(2018)0077 a P8_TA(2018)0078.

dne 22. března 2018. Rada přijala dne 14. května 2018 doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny („doporučení pro eurozónu“).

(2) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik v hospodářské a měnové unii by Portugalsko jakožto členský stát, jehož měnou je euro, mělo zajistit, aby bylo doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny, které je promítnuto do níže uvedených doporučení č. 1 až 3, plně a včas provedeno.

(3) Dne 7. března 2018 byla zveřejněna zpráva o Portugalsku[5] pro rok 2018. V této zprávě byl posouzen pokrok, jejž Portugalsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 11. července 2017, v přijímání opatření v návaznosti na doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020. Součástí zprávy byl rovněž hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011, jehož výsledky byly taktéž zveřejněny dne 7. března 2018[6]. Komise na základě své analýzy dospěla k závěru, že Portugalsko se potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Za slabiny v kontextu nízkého růstu produktivity se považují zejména velký objem čistých vnějších závazků, soukromý a veřejný dluh a vysoký podíl úvěrů v selhání. V zájmu korekce čistých vnějších závazků je zapotřebí rozumná výše salda běžného účtu a zachování nárůstu konkurenceschopnosti. Míra zadlužení soukromého sektoru nadále z vysokých úrovní klesá vzhledem k obnovení nominálního růstu a lehce záporným úvěrovým tokům a poměr veřejného dluhu k HDP začal mít podle prognóz v kontextu trvalé potřeby snižování páky klesající tendenci. Zásahy ve finančním sektoru přispěly ke zmírnění rizik pro stabilitu, ačkoli banky se stále potýkají s nízkou ziskovostí a rozsáhlým (i když snižujícím se) objemem úvěrů v selhání. Klíčový pro zlepšení vyhlídek s ohledem na konkurenceschopnost, snižování páky a potenciální růst je vyšší růst produktivity. Nezaměstnanost několik let rychle klesá. Přetrvávají nedostatky v některých politikách, zejména pokud jde o provádění plánovaných opatření ke snížení objemu úvěrů v selhání a zlepšení podnikatelského prostředí. Bude třeba sledovat přijetí a provádění několika plánů reforem, včetně opatření, jež mají řešit segmentaci trhu práce, a fiskálních strukturálních reforem pro lepší udržitelnost veřejných financí.

(4) Dne 27. dubna 2018 předložilo Portugalsko svůj národní program reforem na rok 2018 a svůj program stability z roku 2018. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně. Program stability předpokládá stabilní sestupnou tendenci poměru veřejného dluhu k HDP. Portugalský národní program reforem obsahuje krátkodobé i střednědobé závazky a zahrnuje problémy uvedené ve zprávě z roku 2018 týkající se této země. Představena jsou zejména opatření v oblastech kvalifikací a inovací, jež mohou posílit produktivitu a zvýšit hodnotu portugalského vývozu. Strategie, jež byla předložena s cílem omezování úvěrů v selhání, přispívá společně s opatřeními na podporu kapitalizace podniků ke snižování zadluženosti portugalské ekonomiky a k čištění rozvah bank. Účinné provádění předložených programů by nápravu nerovnováhy celkově podpořilo.

(5) Relevantní doporučení pro jednotlivé země jsou zohledňována v programech v rámci evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013[7] může

[5] SWD(2018) 220 final.

[6] COM(2018) 120 final.

[7] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském

Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Podrobnosti o tom, jak bude Komise uvedené ustanovení používat, byly uvedeny v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí[8].

(6) Na Portugalsko se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a přechodné pravidlo pro zadlužení. Ve svém programu stability z roku 2018 plánuje Portugalsko dosáhnout celkového schodku vládního sektoru ve výši 0,7 % HDP v roce 2018 a 0,2 % HDP v roce 2019 a pokračovat ve zlepšování salda až na přebytek ve výši 1,4 % HDP do roku 2021. V těchto plánech není zohledněno, jaký by mohla mít opatření na podporu bank od roku 2019 dopad na zvýšení schodku. Střednědobého rozpočtového cíle, kterým je strukturální přebytek ve výši 0,25 % HDP, má být dosaženo do roku 2020. V programu stability z roku 2018 se předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP dosáhne 122,2 % v roce 2018 a 118,4 % v roce 2019 a dále klesne na úroveň 107,3 % v roce 2021. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je pro rok 2018 realistický, ale pro následující roky příznivý. Nebyla nicméně dostatečně specifikována opatření nezbytná na podporu plánovaných cílových schodků počínaje rokem 2018.

(7) V programu stability Portugalska z roku 2018 je uvedeno, že rozpočtové důsledky rozsáhlých přírodních požárů, k nimž došlo v roce 2017, jsou značné, a je v něm náležitě doložen rozsah a povaha těchto dodatečných rozpočtových nákladů. V programu stability je zejména uvedeno, že rozpočet na rok 2018 zahrnuje mimořádné výdaje ve výši přibližně 0,07 % HDP v souvislosti s preventivními opatřeními na ochranu proti přírodním požárům na vnitrostátním území. Program stability stanoví výdaje, které souvisejí se zvládáním mimořádných situací (výdaje klasifikované jako jednorázové) a s prevencí. Vzhledem k integrovanému charakteru těchto výdajů a vzhledem k přímé vazbě s rozsáhlými přírodními požáry z roku 2017 lze uvažovat o tom, že by se na zvláštní zacházení s výdaji na předcházení přírodním požárům použila „doložka o neobvyklých událostech“. Podle Komise činí způsobilé dodatečné výdaje pro preventivní opatření v roce 2018 0,07 % HDP. Ustanovení čl. 5 odst. 1 a čl. 6 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1466/97 umožňují zohlednění těchto dodatečných výdajů, neboť nebývalé, rozsáhlé přírodní požáry se považují za neobvyklé události, jejich dopad na veřejné finance Portugalska je značný a povolení dočasného odchýlení od cesty k postupnému dosažení střednědobého rozpočtového cíle by neohrozilo udržitelnost. Na jaře 2019 bude na základě zjištěných údajů za rok 2018, které poskytly portugalské orgány, provedeno konečné posouzení včetně posouzení způsobilých částek.

(8) Dne 11. července 2017 doporučila Rada Portugalsku, aby zajistilo, že nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí[9] nepřekročí v roce 2018 hodnotu

---

fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

8 COM(2014) 494 final.

9 Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozložena do čtyřletého období. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů

0,1 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši nejméně 0,6 % HDP. Zároveň v něm bylo uvedeno, že při posuzování návrhu rozpočtového plánu na rok 2018 a následném posuzování rozpočtových výsledků za rok 2018 bude třeba řádně zohlednit cíl dosažení orientace fiskální politiky, která přispěje jak k posílení probíhajícího oživení, tak k zajištění udržitelnosti veřejných financí. Poté, co Komise – v souvislosti se svým stanoviskem k návrhu rozpočtového plánu Portugalska – posoudila sílu oživení v Portugalsku, přičemž řádně zvážila problematiku jeho udržitelnosti, není třeba v tomto ohledu brát ohled na žádné dodatečné prvky. Na základě prognózy Komise z jara 2018 existuje riziko významné odchylky od uvedené doporučené korekce v roce 2018 a ve společně posuzovaném období 2017 a 2018.

(9) V roce 2019 by nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí[9] – s ohledem na míru veřejného zadlužení Portugalska přesahujícího 60 % HDP a na mezeru výstupu, která má podle prognóz činit 1,3 %, – neměla být vyšší než 0,7 %; to je v souladu se strukturální korekcí ve výši 0,6 % HDP podle matice požadavků v rámci Paktu o stabilitě a růstu. Při nezměněné politice existuje riziko výrazného odchýlení od uvedeného požadavku v roce 2019 a ve společně posuzovaném období 2018 a 2019. Zároveň se předpokládá, že Portugalsko v letech 2018 a 2019 dodrží přechodné pravidlo pro zadlužení. Celkově se Rada domnívá, že pro dodržení ustanovení Paktu o stabilitě a růstu by měla být od roku 2018 přijata nezbytná opatření. Bylo by obezřetnou reakcí využít případné neočekávané zisky k dalšímu snižování míry veřejného dluhu.

(10) Zajištění udržitelnosti veřejného dluhu závisí na udržitelné fiskální konsolidaci prostřednictvím strukturálního zlepšení veřejných financí, jehož má být dosaženo lepším výběrem příjmů a lepšími kontrolami výdajů. Klíčovým opatřením pro posílení kontroly výdajů je účinné prosazování zákona o kontrole závazků, důkladné a včasné provádění zákona o rozpočtovém rámci, jakož i trvalý přezkum výdajů a úsilí o racionalizaci. Plánování a plnění rozpočtu je i nadále dosti problematické, zejména ve zdravotnictví, v němž jsou opožděné platby (nedoplatky) stále velmi vysoké, což rovněž poukazuje na nedostatky v kontrole účetnictví a řídicích postupech. Rovněž by se v souvislosti s udržitelnou fiskální konsolidací měly řešit vysoké a rostoucí náklady na stárnutí populace. Ve střednědobém výhledu se očekává, že vyšší fiskální rizika související se stárnutím populace budou do značné míry spojeny s náklady na financování důchodů, zatímco náklady na zdravotní péči zvýší tlak v dlouhodobém horizontu. K řešení těchto rizik by pomohla opatření na zlepšení střednědobé udržitelnosti důchodového systému, spolu s komplexní strategií ke zmírnění nákladů na zdravotní péči stárnoucí populace.

(11) Podobně platí, že ke strukturálnímu zlepšení veřejných financí by mohly významně přispět kontrola výdajů, řízení dluhu a zlepšení celkové finanční udržitelnosti státních podniků. Přestože celkový čistý příjem je stále negativní, provozní výsledky státních podniků se v posledních letech celkově zlepšily, s výjimkou odvětví zdravotnictví, kde se zhoršily. Celkový nekonsolidovaný dluh veřejných korporací, obecně včetně vládních institucí, je i nadále vysoký, přičemž na konci roku 2017 činil přibližně 19,0 % HDP. Opatření ke zlepšení monitorování státních podniků se již provádějí, ale jejich dopad se zatím neprojevil. Plán řízení dluhu a rekapitalizace pro státní podniky, který se právě provádí, by měl snížit zadluženost a úrokové náklady; správné pobídky by však mohly být posíleny zavedením předvídatelného a transparentního rámce pro omezené rozpočtové převody.

---

nebo zvýšení příjmů stanovená právními předpisy. Jednorázová opatření na straně příjmů i výdajů jsou kompenzována.

(12) Oživení portugalského trhu práce pokračuje v souladu s posílenou hospodářskou výkonností. Ekonomika přinesla dalších přibližně 150 000 pracovních míst v roce 2017 a míra zaměstnanosti (osob ve věku 20–64 let) se v roce 2017 zvýšila až na 73,4 % a dostala se zpět na úroveň před krizí. Výrazně poklesla míra nezaměstnanosti a nyní je pod průměrem eurozóny. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti se také rychle snížila, i když je stále poměrně vysoká. Kromě stávajících aktivních politik na trhu práce, výjimek týkajících se sociálního zabezpečení a modelu veřejných služeb zaměstnanosti, který poskytuje individualizované podpory uchazečům o zaměstnání, Portugalsko v roce 2018 rovněž plánuje zavést jednotná kontaktní místa pro zaměstnanost. To by mohlo hrát důležitou úlohu při zajišťování většího rozsahu aktivačních opatření. Pokud jde o ukazatele chudoby a nerovnosti, došlo rovněž k dalšímu zlepšení. Míra ohrožení chudobou či sociálním vyloučením se blíží průměru EU a podíl příjmů těch nejchudších 20 % obyvatel se od roku 2015 zvýšil. Nicméně úroveň příjmové nerovnosti je stále vysoká. Sociální transfery (kromě důchodů), jejichž účelem je vymanit lidi z chudoby, nejsou moc účinné, režim zajišťující minimální příjem (přestože byl již vylepšen) je i nadále nedostatečný a cenová dostupnost bydlení je pro domácnosti s nízkými příjmy stále více problematická.

(13) I přes výrazné zvýšení počtu stálých pracovních míst v roce 2017 zůstal podíl dočasných zaměstnanců na stabilní úrovni 22 %, což je stále jedna z nejvyšších úrovní v EU. V roce 2017 bylo přibližně 82 % dočasných zaměstnanců v této situaci nedobrovolně. Počet lidí, kteří se z dočasného pracovního místa dostali na stálé pracovní místo, se sice zvýšil, stále však platí, že nezaměstnané osoby, které si najdou práci, získávají smlouvu na dobu určitou. Během krize se navíc zvýšily (již velké) rozdíly v odměňování mezi dočasnými a stálými zaměstnanci. Ukázalo se, že účinnými opatřeními, avšak s omezeným dosahem, byla opatření na podporu vytváření stálých pracovních míst (např. *Contrato-Emprego*) a osvobození od sociálních příspěvků na oplátku za nábor osob náležejících ke zranitelným skupinám. Od přijímání pracovníků se smlouvou na dobu neurčitou mohou stále odrazovat některé aspekty právních předpisů na ochranu zaměstnanosti a zdlouhavá soudní řízení. K přezkumu právního rámce pro propouštění se nicméně v současné době neplánují žádná opatření. Vláda plánuje opatření s cílem řešit problém segmentace trhu práce prostřednictvím tříštranných jednání se sociálními partnery.

(14) Celková úroveň dovedností u dospělé populace stále patří mezi nejnižší v Evropě a je pro Portugalsko překážkou, pokud jde o jeho potenciál k inovacím a konkurenceschopnost. Patří sem digitální dovednosti: v roce 2017 mělo pouze 50 % občanů ve věku 16–74 let základní nebo lepší než základní digitální dovednosti (ve srovnání s průměrem EU, který činí 57 %). V tomto ohledu se zavádějí programy (konkrétně *Qualifica* a vnitrostátní iniciativa v oblasti digitálních dovedností *Incode 2030*), ale jejich účinnost, pokud jde o zvyšování úrovně základních dovedností pracovníků (matematické gramotnosti, schopnosti číst a psát a digitálních dovedností), a v konečném důsledku i zvyšování produktivity budou záviset na dosahu a kvalitě nabízeného školení, jež nebude omezeno na pouhé uznávání dovedností. Z poznatků vyplývá, že nedávná zvýšení minimální mzdy (odpovídající kumulativnímu nárůstu ve výši 18,3 % od roku 2014) neměla negativní dopad na míru zaměstnanosti pracovníků s nízkou úrovní dovedností, avšak značný nárůst počtu dotyčných zaměstnanců – až do výše 20,4 % ve třetím čtvrtletí roku 2017 – vedl ke stále většímu tlaku na snižování mezd. Vzniká tak riziko, že se sníží příplatky ke mzdě za určité dovednosti, zejména mezi pracovníky s nízkou a střední úrovní dovedností, čímž by se zase snížila motivace pracovníků s nízkou úrovní

dovedností investovat do vzdělávání a odborné přípravy. Vláda společně se sociálními partnery pečlivě monitoruje vývoj výše minimální mzdy.

(15) Počet osob předčasně odcházejících ze vzdělávání je nadále vyšší než průměr EU. Dlouhodobě je však zaznamenán klesající trend, a to částečně díky opatřením, která jsou prováděna s cílem podpořit úspěšné vzdělávání a snížit míru předčasného ukončení školní docházky. Výsledky v oblasti vzdělávání se i nadále zlepšují, existují však problémy týkající se rovnosti příležitostí, neboť podíl studentů s nedostatečnými výsledky se výrazně liší v závislosti na dolním a horním socioekonomickém kvartilu. Dosažení terciárního vzdělání (ve věku 30–34 let) se snížilo z 34,6 % v roce 2016 na 33,9 % v roce 2017, což je výrazně pod úrovní vnitrostátního cíle, který byl stanoven na 40 % do roku 2020. Přestože je uplatnitelnost absolventů oborů, jako jsou přírodní vědy, inženýrství, technologie a matematika, na trhu práce vysoká, pro tento druh studia se rozhodne pouze malý počet zájemců.

(16) Pokud jde zejména o kvantitu a kvalitu lidských zdrojů a vědecké produkce, je vývoj portugalského systému výzkumu a inovací v posledních letech sice pozitivní, avšak vytváření kultury a příznivých podmínek pro větší spolupráci mezi akademickou a podnikatelskou sférou je i nadále celkově velmi problematické. K problémům patří mimo jiné překážky při přenosu znalostí a technologií a při komercializaci výstupů výzkumu; dále neexistují dostatečné pobídky pro výzkumné pracovníky, aby v rámci své výzkumné profesní dráhy využívali možností „podnikatelského výzkumu“ a příležitostí pro spolupráci s průmyslem. Další zvyšování povědomí a jasnosti ohledně duševního vlastnictví ve vztahu mezi akademickou obcí a podniky by mohlo přispět ke zkrácení doby plnění smluvních cílů, zpeněžení vědeckých poznatků, jakož i k posílení jejich ekonomického potenciálu.

(17) Provádí se komplexní strategie pro rychlejší snížení aktiv v selhání. To pomohlo snížit poměr úvěrů v selhání ze 17,2 % hrubých úvěrů na konci roku 2016 na 14,6 % ve třetím čtvrtletí roku 2017. Podnikové úvěry v selhání jsou vážným problémem, neboť představují přibližně dvě třetiny celkového objemu úvěrů v selhání; poměr podnikových úvěrů v selhání je nadále vysoký, a to 26,6 % hrubých úvěrů. Řešení toxických aktiv je klíčem k uvolnění nabídky úvěrů pro nové investice a udržitelný růst. Významnou překážkou ke snížení podílu úvěrů v selhání jsou však nadále řízení týkající se insolventních společností a úzké sekundární trhy pro toxická aktiva. Ačkoliv se díky navýšení kapitálu, které doprovází stávající úsilí o snížení nákladů, zlepšují vyhlídky finančního sektoru, ziskovost zůstává nízká, expozice vůči rizikům státního dluhu vysoká a kapitálové rezervy slabé.

(18) Hlavní výzvou pro portugalské hospodářství je i nadále přístup k financování a kapitálu. Zajištění stabilního přístupu k financování, a zejména k vlastnímu kapitálu, se považuje za jednu z hlavních výzev pro portugalské podniky, jejichž situace se ztížila v důsledku tlaků na snižování páky. V relativním vyjádření jsou alternativní zdroje financí stále málo významné. V posledních letech byly zahájeny nové programy a úvěrové linky, spolu s dalšími zjednodušeními v podnikatelském prostředí, avšak stále existuje prostor pro zlepšení. Zároveň platí, že ačkoli se úvěry v selhání a zadlužení snižují, jsou i nadále vysoké a pro investiční prostředí by bylo přínosné, kdyby se zlepšilo přidělování kapitálu produktivnějším firmám.

(19) Při zavádění administrativního zjednodušení v průřezových záležitostech, které mají dopad na každodenní život občanů a podniků sice došlo k pokroku, investicím a efektivnímu přidělování zdrojů však stále brání odvětvové regulační

a administrativní překážky. Mezi velice potřebné odvětvové reformy v tomto ohledu patří vylepšení procesních pracovních postupů tak, že se zkrátí lhůty pro rozhodování, pouze ve velmi omezených případech se zavede odchylka od zásady tichého souhlasu a povolovací režimy vyžadující předložení četných dokumentů se nahradí „prohlášeními o odpovědnosti“. Správní poplatky v odvětví stavebnictví by měly být v poměru ke skutečným nákladům. Míra soutěže při zadávání veřejných zakázek zůstává omezená. Revidovaný zákon o veřejných zakázkách má podporovat transparentnost, hospodářskou soutěž a lepší správu veřejných zakázek. Provádění nových pravidel by mělo být monitorováno, včetně dopadu přísnějších pravidel na používání přímého zadávání zakázek. Ačkoli portugalský soudní systém nadále zlepšuje svou účinnost, délka řízení u správních soudů zůstává i nadále problémem. Podniky mají navíc stále obavy z korupce a nedostatku transparentnosti. Přestože bylo v oblasti stíhání korupce dosaženo dalšího pokroku, snahy o zlepšení kultury integrity ve veřejných orgánech doposud nepřinesly dostatečné výsledky.

(20) Od spuštění programu finanční pomoci bylo reforem v oblasti regulace realizováno velmi málo, což reformy dohodnuté v tomto kontextu pozastavilo, nebo někdy dokonce zvrátilo. Korporátní skupiny nesmějí poskytovat mnohé odborné služby. Podzákonné právní akty, které upravují určité odborné podnikatelské služby, zejména právní služby, jsou v rozhodujících ohledech, jako je například právní forma, akciové podíly, řízení, inzerce a víceoborová praxe, méně ambiciózní než rámcový zákon. Reforma povolení a registrace poskytovatelů stavebních služeb byla jen zřídka doprovázena zmírněním kontrol u služeb souvisejících s instalací a stavebních kontrol.

(21) V kontextu evropského semestru 2018 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Portugalska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Portugalsku pro rok 2018. Posoudila také program stability z roku 2018 a národní program reforem na rok 2018, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Portugalsku adresována v předchozích letech. Komise vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku v Portugalsku, ale také míru jejich souladu s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.

(22) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2018, přičemž její stanovisko[10] je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

(23) Na základě hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení projednala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 3,

DOPORUČUJE Portugalsku v období 2018–2019:

1. Zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí nepřekročila v roce 2019 hodnotu 0,7 %, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,6 % HDP. Použít neočekávané zisky k urychlení snižování míry veřejného zadlužení. Posílit kontrolu výdajů, nákladovou efektivnost a přiměřené sestavování rozpočtu, zejména v odvětví zdravotnictví s důrazem na snížení nedoplatků v nemocnicích. Zvýšit finanční udržitelnost státních podniků, zejména zvýšením jejich celkového čistého příjmu a snížením dluhu.

[10] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

2. Podporovat prostředí příznivé pro nábor osob se smlouvou na dobu neurčitou, včetně přezkoumání právního rámce na základě konzultace se sociálními partnery. Zvýšit úroveň dovedností u dospělé populace, včetně počítačové gramotnosti, tím, že se posílí a rozšíří dosah prvku odborné přípravy v programech kvalifikací pro dospělé. Zvýšit počet studentů ve vysokoškolském vzdělávání, zejména v oblastech vědy a techniky.

3. Zvýšit efektivitu insolvenčního řízení a řízení pro účely vymáhání a snížit překážky na sekundárním trhu, pokud jde o úvěry v selhání. Podnikům poskytnout lepší přístup k financování. Snížit administrativní zátěž tím, že se zkrátí procesní lhůty, více se bude využívat tichého souhlasu a sníží se požadavky na předkládání dokumentů. Odstranit přetrvávající regulační omezení tím, že se zajistí řádné provádění rámcového zákona u vysoce regulovaných povolání. Zvýšit účinnost správních soudů, mimo jiné snížením délky řízení.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně